

Strasbourg, udgør et særdeles vigtigt bidrag til forståelsen af den begyndende reformation. Af og til forbavses man dog under læsningen, dette gælder f. ex. de afsluttende bemærkninger til fremstillingen af det lokale bondeoprør (s. 153 f.), hvor forf. røber en temmelig ejendommelig opfattelse af Luthers regimentslære og kaldstanke. Ligeledes virker det påfaldende, at man kan konstatere mindst 25 fejl, som alle forekommer i tyske citater og titler, og endelig bemærker man, at forf. daterer lørdag efter Viti og Modesti 1523 til 21/6 (s. 132) i stedet for 20/6 og to gange (s. 166 og 169) dateres Johs. Døbers dag til 1. juli. Det burde dog bemærkes, at denne dato er *oct.* Johs. Bapt.

MARTIN SCHWARZ LAUSTEN

THOMAS OTTO ACHELIS: Matrikel der schleswigschen Studenten 1517–1864, I–III. Kopenhagen, G. E. C. Gads Verlag, 1966–67. I: xxxi+304+ (4) s., II: (2) s.+s. 305–640+ (3) s., III: 157 s. 220 kr.

Efter mange års arbejde nåede dr. Th. O. Achelis inden sin død 1967 at afslutte hvad der må betegnes som hans hovedværk, en med personalhistoriske oplysninger forsynet fortegnelse over alle slesvigske studenter 1517–1864. På basis af elevfortegnelser fra de slesvigske latinskoler, universitetsmatriklerne for København og Kiel samt for talrige tyske universiteter er her samlet oplysninger om henvend 10.000 slesvigere, dvs. studenter som er født i hertugdømmet Slesvig eller har fået deres uddannelse der, studenter der har kaldt sig slesvigere samt studenter der har kaldt sig »Holsati«, uden at deres nærmere tilhørsforhold til Holsten har ladet sig eftervise. Ordningen er i tekstdelen kronologisk med hver student anført under ældste kendte immatrikulationsår, mens registerbindet rummer et navnerregister og et stedregister, sidstnævnte omfattende føde- og dødssted, men ikke uddannelsesstederne. Selv om dr. Achelis ved udstrakt benyttelse af trykte og utrykte kilder har skabt et i mange henseender nyttigt værk, som i en given situation vil kunne spare forskere med identifikationsproblemer megen tid, må det benyttes med forsigtighed. Som Vello Helk i rigt mål har dokumenteret i *Personalhistorisk Tidsskrift*, 15:2, 185–208, forekommer der så mange unøjagtigheder, fejlidentifikationer, udeladelser m. v., at det i det hele må anbefales at efterprøve kilderne, når opslaget gælder personer fra det 16. og første halvdel af det 17. århundrede. For det 18.–19. århundredes vedkommende, hvor kilderne er flere og bedre, skulle dette ikke være nødvendigt.

HARALD ILSØE

GUIDO KISCH: Melanchthons Rechts- und Soziallehre. Berlin, Walter de Gruyter & Co., 1967. 307 s. Ill. 48 DM.

I forordet meddeler den grundlærde forfatter, der er docent i retshistorie ved universitetet i Basel, at han i mange år har arbejdet på et værk om »die Geschichte der Billigkeitsidee in der Gestaltung des Rechts und die Auffassung seiner grundlegenden Gedanken in der italienischen, spanischen und englischen